

άλλον υγιό σου πικροκλές, σε λύπη νέα 'πολύνοις' κ' οι δύο στές βρύδες ποθητοί· γιατί έπινεν ό ένας της Παγασίδας τó νερό, της 'Αρεθούσας ό άλλος· κ' έψάλλ' ό ένας την καλή κοπέλλα του Τυνδάρου τόν έξοχο της Θέτις γυιό, και τόν υγιό τ' 'Ατρεά· όχι πολέμους, δάκρυα 'κερός, μόν' έψάλλε τόν Πάνα, και τούς βοσκούς αγάλλασε, κ' έδωσε τραγουδώντας και τις ψλογές έφτιασε, καλά άρμεγε γελάδια, έδίδασκε τά παιδικά ψάλμα μες στους άνθρώπους, κ' έστήθιαζε τόν 'Έρωτα, κ' έρέθιζε την Κύπρη. 'Αρχίστ', αρχίστε τόν καυμό, της Σικελίας Μούσες οι ένδοξες χώρες, Βίωνα, σε κλαίν', τó κάθε κάστρο· περίσσα ή τόν 'Ησίοδο γόζεται 'σέν' ή 'Ασκρα' τόσο δε θέν' τόν Πίνδαρο της Βοιωτίας τά δάση· γιά τόν 'Άλκαίο δεν έκλαψεν ή άμορφη Λέσδος τόσο· τόσο δεν έκλαψεν ή Κώ γιά τόν τραγουδιστή της· περίσσα ή τόν 'Αρχίλοχο περιποθεί σε ή Πάρος, κ' ή Μιτυλήνη τ' άσμα σου θρηναίει, άντίς της

Σάπφως.
κι' όσοι της Μούσας όπαδοί βοσκών τραγούδια ψάλλουν,
όλοι θρηνούν την τέχνη σου, γιατί είσαι πεθαμένος· ό Σικελίδας μύρεται της Σάμου τó καμάρι· κ' άφτος που ζούσε χαρωπός ό Κυπτικός Λυκίδας δακρύζει τώρα κλαίγοντας· μέσ' ότ' 'Άλεντα τις

[όχτες
που οι Τριοπίδες κατοικούν, ό Φιλπτάς σε κλαίει· στη Συρακούσα ό Θεόκριτος· μά, μ' όλ' άφτά, σου ψάλλω
κ' έγώ άσμα πόνου Αύσονικού, βοσκών τραγούδια [ξέρω,
ώς τήλες όύ της Δωρικής της Μούσας κληρονόμος, στους μαθητές σου, Βίωνα! κ' έμάς έσύ τιμώντας, σ' άλλους τόν πλούτ·ν άφηκες σ' έμέ την ψαλτική [σου.

'Αρχίστ', αρχίστε τόν καυμό, της Σικελίας Μούσες. 'Αλλούμον·! όα χάνονται στους κήπους οι μολόχες, ή τά χλωρά τά σέλινα, και τó ζωηρό τ' άνήθι, τού χρόνου πάλε ξαναζιούν, τού χρόνου πάλε

βγαίνουν·
μά 'μεις μεγάλοι, δυνατοί και σπουδασμένοι [άνθρώποι
άφου πεθάνουμε, κουφοί, σε γής καθουλισμένη, κοιμούμαστεν άτέλεστο κι' άξύνντο κοιμηϊδί· κουκουλωμένος με σιγή τώρα στη γή θά μένεις· οι Νύφες τó πεθύμησαν ό κάρλακας να ψάλλει· άφτόν έγώ δεν τόν φθονώ· μόνο καλά δεν ψάλλει. 'Αρχίστε, αρχίστε τόν καυμό, της Σικελίας Μούσες. φαρμάκι σουφθε, Βίωνα, μ' άφτό κ' έφαρμακώθης· πώς έτρεξε στα χείλη σου, κ' άφτό δεν έγλυκάθη· ποιος 'στάθηκε τόσο σκληρός, ένώ που 'τραγου- [δούσες,

να σε κεράση φάρμακο· θάτουν έχτρος της Μούσας. 'Αρχίστ', αρχίστε τόν καυμό, της Σικελίας Μούσες. 'Όλους τó δικίο 'πλάκωσε, κ' έγώ μ' άφτην τή θλίψη δακρυλογώω τή μοίρα σου· μ' άν έδυνόμουν όμως

όάν ό 'Οδυσσεύς ή όάν ό 'Ορφεύς να κατεβώ [στον 'Αδη,
ή όάν πρωτίτερα ό 'Ηρακλής, στού Πλούτωνα [τόν οικο
να ιδώ θάρχόμουν· κ' άν έσύ τού Πλούτωνα [σημαίνεις,
να 'φοκραστώ τί μελωδός· μά, γιά την Κόρη, κάτι Σικελικό τελάλιζε, βοσκού τραγούδι ψάλλε· κ' άφτή έπαιξε Σικελικά στίς Αίτνας τά καμπόκια κ' έγνώριζε τó Δωρικό σκοπό· και δεν θά μείνει· ή μελωδιά σου άδράδεφτη· κ' ως έδωκε τού 'Ορφέα όπου καλά κθάριζε την άξίαν Εύρυδική, κ' έσε θά στείλη στα βουνά· κ' άν ήξερα ψλογέρα, κ' έγώ σιμά στόν Πλούτωνα θάρχόμουν να σουρίζω.
Κορφοί

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΒΑΡΟΤΣΗΣ

ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ ΑΓΙΟΝΟΡΕΙΤΙΚΑ

Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΠΟΡΤΑ Γ' ΤΙΣΣΑ ΤΩΝ ΙΒΗΡΩΝ

Στό μεγάλο τó μοναστήρι τού 'Αθωνα που λέγεται τών 'Ιβήρων, γιατί τó έχτισαν 'Ιβήριτες δηλαδή Γεωργικνοί και Γκιουρτζήδες που λέγονται, καθώς φαίνεται από τó χειρόγραφο τού αριθμού (593) πεντακόσια ένενήντα τρία όπου βρίσκεται ένα άπόσπασμα από τó υπόμνημα τού καλόγερου Παχώμιου που γράφηκε στά 1540 μ. Χ. και μξ· δείχνει πως πρώτος χτήτορας είναι ό σύγγελος και βεζύρης τού Βασιλέα της 'Ιβηρίας· 'Ιωάννης ό Ζορνίκιος, σ' αυτό λοιπόν τó μοναστήρι που μοιάζει σε στοιχειωμένο κάστρο, είναι προστάτισσάτου μιá εικόνα πολύ θαματουργή, ξακουστή σ' όλη τή Χριστιανοσύνη, που λέγεται στη καθαρεύουσα Παναγία ή θυρωρός και στην έθνηκήν μας πολυδουλεμένη γλώσσα ή Παναγιά ή Πορταγίτισσα. Αύτης της εικόνας τó άγιονορείτικο συναξάρι θά σου διηγηθώ σήμερα, άγαπημένε μου Νουμά, και κάμε τόν κόπο να τó περάσης σε καμμιá κόχη της έφημερίδας σου, άν τó ερής ώφέλιμο γιά τó λαό μας και ψυχοσωτήριο γιά τούς άμαρτωλούς καθηγητάδες τού Πανεπιστημίου μας.

Τόν καιρό που εκσίλεσε ό Θεόφιλος γνωρίζουμε πως έγεινε τó πιό μεγάλο, μά και τελεφαίο κίνημα καταπάνω στις εικόνας· τά καθέκαστα άς τά γράψη

ό άξιος συγγραφέας της Ιστορίας της Ρωμοσύνης κύριος 'Εφταλιώτης. Τότε με τή διαταγή τού Βασιλέα ζητιούνταν παντού οι εικόνας και χραισίμεβαν γιά να ζεσταίνον τά λουτρά [και γιά άλλες σπητικιές ανάγκες· αλλά οι εικονολάτρηδες Χριστιανοί προσπαθούσαν με κάθε τρόπο [να κρύφουνε από τή καταστροφή τά εικονίσματα τους τά θαματουργά. Τό κακό άρχισε από τή Πόλη, και έφτασε ως τά άκρα τού μεγάλου άκόμα τότε Βυζαντινού Ρωμαϊκού Βασιλείου μας. Στην Κιό (Κίος) λοιπόν ήταν μιá χήρα γυναίκα μ' ένα μονάκριβιο γυιόκα, πολύ άρχόντισσα και είχε μιάν εικόνα θαματουργή και όλοι οι άρρωστοί της Βιθυνίας, Μυσίας, Φρυγίας και από άλλα μέρη πήγαιναν εκαμναν άγισμούς και γίνοντα·ε καλά.

'Η χήρα έχτισε μικρό έσωκλήσι στο σπήτι της και μαζί με τó μοναχογυιό της προσευχούντανε εις τήν Παρθένα Νύφη που γέννησε τó γλυκό Χριστό, τó Θεό της αγάπης, της ειρήνης όλου τού κόσμου, της εύτυχιάς τού άθρώπου. Μαλαμάτωσε, άσήμωσε, στόλιζε τή θαματουργή εικόνα της χρυσής Μαννούλας τού Θεού μας, της σκάλας πουνε τά πόδια της στη γής και φθάνει στού ούρανού τά παλάτια, έκείνης που οι άγγελοι της ψάλλουν άσώπαστα τραγούδια, της Νύφης που δε γνώρισεν άντρα, που ξανακαιουργιώνει τή Φύση, που πληγώνει άγιάτρευτα τού Βελζεβούλ τά τάγματα.

'Εκαιγεν άκοίμητο λυχνάρι μπροστά στη θαματουργή εικόνα της. Γονατισμένη ή χήρα και τó παιδάκι της γλυκά τροπάρια έψαλλαν από τά φυλλοκάρδια, προσευχίς της έλεγαν.

Οι εικονομάχοι πήραν μωρωδιά, όπως πέρνει τó σκυλι όντας βρίσκεται κοντά του κνηγι και τρώπασαν στο σπήτι της χήρας ζητώντας τήν εικόνα τή θαματουργή γιά να τήν κάμουν στάχτη.

'Η καημένη ή χήρα ή Θεοφοβούμενη, ή σπλαχνικιά αύτή Χριστιανή, γονάτισε μπροστά τους, έκλαιγε, έφίλασε τά πόδια τους και τούς χάριζεν, τι κι' άν είχε, διαμάντια, περιλάντια, φλουριά μαργαριτάρια, μόνε και μόνε να μήν πύρουν τήν άγαπημένη εικόνα της Μεγάλης Μάννας τού Θεού. Χάρηκαν σ' αυτό οι άχόρταγοι κλεφταράδες σουφρωσαν φλουριά και άτίμητα πετράδια και ξεκουμπιστήκανε.

'Η χήρα δεν χάνει καιρό· με γόνατα που τρέμουν, με καρδιά που χοχλακίζει από άισθημα θρησκευτικό με τά μάτια δακρυοπλομένα, με τά χέρια

'Έντελώς διαφορετικός είναι ό νορβηγικός χαρακτήρας. Είναι σκληρός, επίμονος και σκεπτικός. 'Ενας κχαρωπός χριστιανισμός έδωσε στη Δανία δεν υπάρχει στη Νορβηγία. 'Υπάρχει μόνον ένας επίσημος χριστιανισμός. 'Ο Νορβηγός είναι ως φιλόσοφος, ως ναύτης, όπως και ένας άπόκοτος θαλασσινός μέσα στην άγρια θάλασσα άπάνω σ' ένα λαφρό καράδι. 'Ο νορβηγός φιλόσοφος δεν έχει μεγάλο βάρος από γνώσεις, κι ό νορβηγός ναύτης σπάνια έχει ένα γερό ξύλο· βγαίνει, όμως σ' άνοιχτά μ' έποιοδήποτε καιρό μέσα σ' ένα παλιόκαρβο, που τó έχει άγοράσει φτηνά 'Αμα περνάει μιá τέτοια παράγκα σιμά από κείνα τά μεστωμένα δανικά βαπόρια, ό καρδοκώρης λέει καταφρονητικά είναι νορβηγός! Πάντα όμως είναι όξω, και μάλιστα, όταν ό καιρός είναι πιό επικίνδυνος, και όλο λείπουν, κανείς δεν ξέρει που και πως. Και κατόπι τους έρχονται άλλοι, νέοι, γεροί, πεισματικοί, σαν να ήτανε λαός από πολλά εκατομμύρια, κι όχι μιá χουφτιά ανθρώποι.

Κι όπως ό νορβηγός ναύτης, έτσι είναι κι ό νορβηγός χωριάτης· οικονομικός, γερός και σκληροτράχηλος. Τά ζώα του είναι ξερά και μικρά, τά βοσκοτόπια του είναι άσχημα, και τήν τροφή του κανείς δεν τήν τρώγει· όμως είναι ψηλός και δυνατός και άνεξάρτητος, λυγρός σαν τά έλατά του και καμπουρομάτης σαν τά όρνια του, ένας άρχοντας που τρώει τήν Κυριακή σκληρό άρνήσιο κρέας και κατάσκληρο ψωμί, που φορεί τó τουφέκι του στόν ώμο, σκοτώνει τις άρκούδες του και κοιτάει με καταφρόνια τούς

ξένους περιηγητές. 'Ετσι και τó νορβηγικό χωριάτικο σχολείο είναι κάτι τι που γιά σκοπό του έχει να ώφραλη. 'Η γενική εξέγερση μπορεί να είναι καλή, μά ό χωριάτης της Νορβηγίας έννοσι· με αυτό κατά προτίμηση τήν πολιτική εξέγερση. 'Αν άποφάσισε μιá φορά να ζοδέψη τούς παράδες του γιά να ξαπλωθ ή εκεί πέρα στο πάγκο, θέλει τουλάχιστο να γυρίση με μιάν ένδυναμωση τού χαρακτήρα του. Ποιες όμως ύπάρχει γιά να τού ένδυναμώσει τó χαρακτήρα του; 'Ο δάσκαλος τού χωριάτικου σχολείου. Γιά να ένδυναμώσει όμως κανείς τó χαρακτήρα ένός άλλου, πρέπει ό ίδιος να ήχη άναπτυγμένο χαρακτήρα. Και τέτοιον έχει ό νορβηγός δάσκαλος των χωριάτικων σχολείων. Είναι τούτο γενικό γνώρισμα τού έθνους.

'Ο κυριώτερος καιρός γιά τήν ένδυναμωση τού χαρακτήρα είναι τó τέλος τού καλοκαιριού. Τότε εις όλην τή Σκαντιναβία γίνονται οι μεγάλες συνέλεύσεις των σχολείων. Τότες έρχονται όλοι γιά να πίνε στα μεγάλα σχολεία, όσοι είχαν ποτέ σχέσεις μαζί τους. Δάσκαλοι, φίλοι, εύεργέτες, πολιτικοί άρχηγοί και συντρόφοι, δάκκερες χωριάτικες οικογένειες, που έσύχναζαν στα σχολεία από γενεές, πατέρες και μητέρες, γιοί και κόρες, δούλοι και δούλες με τó σιδερόδρομο, με τó άμάξι, με τά ποδάρια, πολλοί με τή δική τους τροφή και με τά δικά τους κρεβατοστρώσια· μέσ' στη γενική εύθυμία ξεγινούνται καλές έχθρες, γίνονται καινούριες φίλες και γνωριμιές και άρ-

ρεθώνες, κι όσο είναι μέρα, τραγουδούν, κουδενιάζουν, άκροδόνται και τρωγοπίνουν.

Στά τέτοιες όμηγύριες γίνεται διδασκαλία πολιτική και θεμελιώνεται δασκαλική έπιρροή, κι ό Μπίερσον σαν μεγάλος άρχιδάσκαλος τού τόπου του που είναι, ταξιδεύει, και με άντριχιασμένα μαλλιά βγάινε τούς λόγους του τούς βροντόφωνους γιά τή μόνη ήθική, τή μόνη πολιτική και άλλα μοναδικά πράγματα.

'Εδώ και λίγα χρόνια πέρασα στο Trindchang, όπου ένας ψηλόλιγνος και σοβαρός χωριάτης είχε ένα ξενοδοχείο. 'Ενας νέος λυγρός με γλαστό πρόσωπο, χωριάτης κι αυτός, τού έφερε με τή βάρκα τούς περιηγητές, που τούς κοίταζε ό γέρος με άκρα καταφρόνια. Είμαστε όλο μούσκεμα, και άφου άλλαξα πήρα ένα σταμνί και πήγα στη λίμνη να φέρω νερό γιά πλύσιμο. 'Ο γέρος στεκότανε μαζί με τόν νέο και με κοίταζαν, άφου δεν είχαν άλλη δουλειά. 'Όταν περνούσα από κοντά τους, είπε ό γέρος. 'Η Ρεβέκκα! Αύτή ή γνώτη της άγίας γραφής έγεινε άφορμή νανοιζουμε πλατιά κουδέντα όπου ό γέρος που ήταν άλλως τε ένας τρομερός τύραννος τις κόρες του, μ' έκαμε να ρίξω ματιές στη ζωή και τά ενδιαφέροντα των χωριάτων τού τόπου του. Μιλούσε καθαρά και με άποδείξεις σαν καθηγητής. Τό πιό περιεργό που μου έλεγε, ήτανε γιά τις περιουσίες, που δάκκερα μέρη κένουν γιά τις μεγάλες συνέλεύσεις.

σταβρωμένα σηκώ ει τὸ χρυσομαλλοστόλιστο κεφάλι της στὸν οὐρανὸ καὶ τραγουδεῖ γλυκὸ τῆς Παναγίας τραγούδι.

«Ἄχ Παναγιά μου, ἄσυλο καὶ καταφύγιο κάθε ἁμαρτωλοῦ, λιμάνι ἐκεινῶνε ποῦ θλασσοπνίγουνται, Βασίλισσα ποῦ προστατέβεις δυνατά, Κοκώνα, Δέσποινα, Χρυτῆ Παναγιά μου, τοῖχε ποῦ δὲν γκρεμίζεται ποτέ, φράχτη ποῦ δὲν μποροῦν νὰ περάσουν οἱ ὄχτροι, καθάρια κορασοῦλα, ἀφθαρτη, ἀπέντρηφτη Παρθένα, Θεοσυρεμένη Μαρία.

Τὴ μυριοθαματοουργὴ εἰκόνα σου θὰ τὴν ἀφήσω στὴν ἄλμυρῇ τῇ θάλασσᾶσάν καραβάκι καινουργιοκαμωμένο καὶ ἀρμένιζε ἀρμένιζε καράβι ποῦ δὲν βουλιάζει στὴν ἀτέλειωτῇ θάλασσα. Νὰ μὴ μᾶς ξεχνᾷς, Παναγιά μου, λέγε συχνὰ στὸ χρυσοῦ γυιόκα σου ποῦ ἔκαμε ὄσα φαίνονται καὶ δὲν φαίνονται, νὰ συχωρῆ τὰ μεγάλα λάθια μᾶς».

Αὐτὰ εἶπε, φίλησε λαχταριστὰ τὴν εἰκόνα, τὴν ἀγκάλιασε σφιχτὰ, τὴν ξαναφίλησε καὶ ὕστερα τὴν ἔφηκε στὴ θάλασσα.

Ἄρμενιζει, ἀρμενιζει, ἀρμενιζει ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας μᾶς, τρικυμία πῆρε, βουλιάζει τρομαχτικὰ ὁ Βοριάς, βουλιάζουν σύψυχα καράβια φορτωμένα εἰκονοσπάστες, λυσασμένο τὸ κύμα θέλει νὰ φάγῃ τὸ βράχο, ὄλα βρῖσκουν τὸν πάτο.

Μόνο ἡ εἰκόνα στέκεται ὀρθία σὰ ναύτης γιερποδάρος ταξιδέβει, ταξιδέβει, ἀρμενιζει, πλέει, πλέει, σχίζει τὰ φροσπεφάνωτα κύματα σὰ δελφίνοι ἀκούραστο ποῦ περιπαίζει τὰ ἀτμοκάρβα.

Γιὰ ποῦ ταξιδέβει, ποῦ ζητεῖ νὰ βρῆ λιμάνι ὁ μεγάλος λιμένας τοῦ κόσμου, κανεὶς δὲ γνωρίζει.

Ἡ χήρα θυμᾶται τὴν εἰκόνα καὶ κλαίγει· συλλογιέται νὰ μὴ βάλῃ τὸν μονάκριβό της στὰ ἐγκόσμια καὶ ἀποφασίζει νὰ τὸν τᾶξῃ στὴ Παναγιά της νὰ τὸν κάμῃ καλόγερο, νὰ δουλεύῃ μόνο τὸ Θεὸ καὶ τὴ Μάννα του τὴν Παναγιά.

Ἀποχαιρετᾷ ὁ γυιὸς τὴ μητέρα, σκληρὸς ἀποχαιρετισμὸς, ζωντανὸς θάνατος, κ' ἔρχεται, ἀράζει στὸ λιμάνι τοῦ Κλήμεντα, ἴσα ἴσα ἐκεῖ ἔπουνε χτισμένο τὸ μεγάλο Ἰβηρῆτικο Μοναστήρι.

Ὁμορφονιὸς, γλυκόλογος, ὄλα του ἔχουν χάρη. Λέγει τὸ σκοπὸ του στοὺς πατέρες, λέγει τὴν ἱστορία τῆς εἰκόνας, ἐξομολογιέται ὅ,τι εἶχε μέσα του, γίνεται σταβροφόρος, τυλίγει τὴν ὀμορφιά του σὲ ράσο τρίχινο κατὰμαυρο, νύχτα μέρα προσεφκή, νηστεία, δούλεψι στὴν ἐκκλησιά.

Τὸ πιδ ἄρχοντικὸ χωριάτικο σχολεῖδ τῆς Νορβηγίας εἶναι τὸ Σαγατοῦν κοντὰ στὴ λίμνη τοῦ Mjøsen. Γιὰ καὶ ἐκινούσαν κάθε δεῦτερο χυνόπυρο. Ἐκᾶναν παρές, ἕνας δὺδ ἀνθρώποι ἀπὸ κάθε σπιτί, ἐφάρτωναν τρόφιμα σ' ἕνα κάρφο, ἔζεψαν ἕνα ἄλογο καὶ κατέβηκαν ὅπὸ τὰ ψηλὰ βουνὰ σὲ δὺδ τρεῖς μέρες κάτω στὴν ἀπλωταριά. Ἐτσι ἔφτασαν στὸ Σαγατοῦν, ἐκόνεψαν ὅπου μποροῦσαν, ἔζησαν μιὰ βδομάδα ἀπὸ τὰ φαγητὰ τους καὶ κάθονταν μιὰ βδομάδα ὅπως πρέπει, καὶ τραγουδοῦσαν τὰ ὄρατα καὶ ζωηρὰ τραγούδια τῆς πατρίδας τους καὶ τοῦ Μπιέρνσον, ἀκροάζονταν μιὰ βδομάδα δὺδ φορές τὴν ἡμέρα λόγους γιὰ λογιῶν λογιῶν πράματα καὶ μιὰ βδομάδα συζητοῦσαν μεταξύ τους γιὰ τὴν πολιτικὴ τοῦ τόπου. Ἐπειτα ὀλοικχωρίσθησαν πάλι, καὶ ὁ καθένας ξεκίνησε γιὰ τὸ ἑξῆρμό του σπιτικὸ, ποῦτανε μέρες δρόμος.

Ἐχει κατὶ τι τὸ παιδρὸ κ' ἐλεύθερο τὸ σχολεῖδ τοῦ Σαγατοῦν σὺν καὶ τὸ χαρακτηριστικὸ πρόσωπο τοῦ διευθυντῆ του τοῦ Ἄρβεξεν. Τὸ ἴδιο δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ γιὰ τὸ Φόνχαϊμ ποῦ εἶναι κρυμμένο μέσα σὲ ἕνα σκοτεινὸ δάσος ἀπὸ ἔλατα. Ὅλα τὰ σχολεῖα εἶναι φιλόξενα καὶ ἀνοχτὰ γιὰ κάθε τίμιο ἄνθρωπο. Ὅσο γιὰ τὴν πληρωμὴ, ὁ καθένας κατὰ τὰ μέσα του. Στὴν εἰσοδο τοῦ Φόνχαϊμ ὄμως ἦτανε γραμμένο: «Ἐδῶ δὲν μπαίνει κανεὶς ποῦ δὲν ἐπλήρωε 50 ορε γιὰ ὕπνο». Τὸ Φόνχαϊμ εἶναι θεοφοεούμενο σχολεῖδ καὶ τοῦτο γιὰ δίνουν ἐκεῖ πέρα νεροῦλό καφέ, καὶ μόνον ὕστερ' ἀπὸ πολλὴν ἀργοπορίαν. Ὅ τι ὄμως

Ἄγιος ἄνθρωπος ἔγινε, καὶ τοὺς ἄγιους τοὺς πέρνει ὁ Θεὸς γρήγορα γιὰ νὰ μὴ χασουν τὴν ἀγιότητα τους ἀπὸ τὰ βαλοῦτα τοῦ ἀκούραστο τῆς κακίας ἀρέντη, τοῦ Σατανᾶ.

Ἐπεσεν ἄρρωτος ὁ νιὸς σταβροφόρος καὶ χωρὶς νὰ τυραννηθῆ ξεψύχησε σὺν ποῦ ξεψυχᾷ ἀνοιστα λουλοῦδι ποῦ κόφτεται ἀπὸ τὸ κλωναράκι του.

Πέρασε καιρὸς καὶ οἱ καλόγεροι τοῦ δασωμένου Ἄθωνα, ξέχασαν καὶ τὸ μακαρίτη καὶ τὴν ἱστορία τῆς εἰκόνας. Ἡ εἰκόνα ἀκόμα ταξιδέβει, πέρασε τὸν πόρο τοῦ Ἐλλήσποντου, κατέβηκε στὴν Ἄσπρη Θάλασσα.

Πέρασε τίς Κολώναις τοῦ Ἡρακλῆ, ταξίδεψε τὸν Ὀκεανὸ, γύρισε παντοῦ ὅπου πιστέβουν τὸν γυιὸ της καὶ τὴ Μάννα του καὶ γύρισε, γύρισε, ἦρτε νὰ βρῆ τὸ μέρος ποῦ θάφηκε ὁ γυιόκας τῆς χήρας τῆς γυναίκας ἐκείνης ποῦ θυσίασε καὶ πλοῦτη καὶ γυιὸ γιὰ τὴν τίμια τῇ θαματοουργὴ εἰκόνα της.

Ἦταν βράδυ, ὁ ἥλιος ἦταν βασιλεμένος. φεγγάρι δὲν ἦταν, σύννεφα ἔραζαν τᾶστρα. Μὰ γιὰ τι φέγγει σὰ μέρα, σὰ νὰ βγῆκε ἥλιος;

Καϊτάζουν τηροῦν καὶ βλέπουν μέσα στὴ θάλασσα κοντὰ στὸ λιμάνι, ὄχι πολλὰ κοντάρια μακρὰ, μιὰ κολώνα ἀπὸ φλόγα ποῦ ἔφεγγε τόσο τὸν Ἄθωνα ποῦ καὶ βελόνι νάχανε τὸ ἔβρισκε. Μεγάλο θάμα, τρώμαξαν οἱ ἀσκητάδες, οἱ ἐρημίτες, οἱ ἡγούμενοι καὶ προηγούμενοι, οἱ ὑποταχτικοὶ καὶ κατηχούμενοι καὶ ὄλη ἡ καλογερία· τί μεγάλο σημάδι τοῦ Θεοῦ νᾶνε, μήνα εἶνε συντέλεια, μήνα πόλεμοι γένουν μεγάλοι, μήνα χάσουμε τὴ Πόλη· φόβος καὶ τρομάρα.

Γκλάν, γκλάν τὰ σήμαντρα σ' ὄλα τὰ Μοναστήρια καμπανοκρουσιὰ, ἀντιλαλοῦν τοῦ Ἄθωνα οἱ δασωμένες καθαρόλουστες ρεματιές, λιτανεῖα γίνεται στὸ Μοναστήρι τῶν Ἰσῆρων.

Δὲν ἔμεινε καλόγερος, δὲν ἔμεινε σιρδάρης, δὲν ἔμεινε ψυχὴ νὰ μὴν ἔλθῃ. Ὅλοι κατανοχτικὰ τό, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ψάλλουν.

Ἐστερα ἔκαμαν κομμάτι καρδιά· καὶ σιγὰ, σιγὰ βηματίσαν κατὰ τὴ θάλασσα. Καὶ βλέπουν τί νὰ δοῦν· στὰ φουρτουνασμένα ἄλμυρὰ νερὰ εἰκόνα τῆς Μάννας τοῦ Θεοῦ μᾶς, ὀρθοστεκουμένη σὺν καραβοκύρης χεροδύναμος καὶ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν εἰκόνα φλόγα ποῦ ἀνεβαίνει ὡς τὸν οὐρανὸ Ποιὸς εἶνε ἀξίος νὰ γράψῃ γιὰ τέτοιο θάμα; μήνα ἐγὼ εἶμαι ὁ τραγουδιστῆς τῆς Θήβας Πίνδαρος, γιὰ νὰ ψάλλω ὄμνους σὺν καὶ κείνον;

Σάστισεν ἡ θάλασσα καὶ εἶπε τὸ θάμα στὸ θαλασσινὸ ἄερα, ὁ ἄερας φύσηξε καὶ τὸ εἶπε στὰ πεῦκα, στὰ κέντρα, στὰ πλατάνια, τὰ δέντρα τὸ παν στὰ νερὰ καὶ στὰ σπήλια καὶ αὐτὰ στὰ κελιά, τὰ ἀσκηταριά καὶ τὰ ἐρημητήρια καὶ τὸ μαθε σύψυχος ὁ Ἄθωνας. Ἐμβῆκαν μέσα σὲ βροκούλες καὶ τραβοῦν γιὰ τὴν εἰκόνα, μὰ ὄσο πλησιάζουν τόσο ἡ εἰκόνα φεύγει στ' ἀνοχτὰ· γυρνᾶνε πίσω μὲ ἀπελπισιά.

Λιτανεῖα, ἀγρυπνία καὶ πάλι, κρούεται ἡ κινύρα, παίζει ἡ Νάβλα καὶ ἡ Σαμβήκη, ἀθονολαλεῖ τὸ γλυκόλαλο Ψαλτήρι, τὸ Νεχιλά λιώνει τὸ γρανίτη, μὰ τίποτε δὲν ἀγγίζει τὴν καρδιά τῆς Παναγίας, τὸ κερί ἔγινε σιδερογρανίτης.

Ἄγριψε τὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας, χρόνια τώρα θαλασσοκτυπιέται, ἀνεμοδέρνεται, μοιάζει σὺν πολὺ ἰσκιωμένο πυκνὸδένδρο δάσος. Μὰ εἶνε μάννα καὶ ἡ μάννα δὲν κάμνει τὸν ἄγριο πολὺ καιρὸ στὰ παιδιὰ της· χαμογελᾷ ἀξαρνα καὶ σκορπᾷ τὴ χαρὰ καὶ λάμπουν τὰ πρόσωπα.

Στὸ ἀγιονόρος ζῶσεν ἕνας ἀσκητῆς, Ἰβηρῆτης, μόνε ἐπιδερμίδα καὶ κόκκαλο, ὀνομαζοῦντανε Γαβριήλ ἀγνώριστος, ἄγιος ἄνθρωπος ποῦ σήκωνε πολλές ἁμαρτίες τῶν ἁμαρτωλῶν.

Τὸ καλοκαίρι ζῶσε σὲ κάτι ρούσπες ποῦ εἶνε στὶς κορφές τῶν βουνῶν, ἔμοιαζεν ἀητὸς μὲ ράσο καὶ μὲ σταβρὸ σωστὸς σταβραητὸς, πέτρα εἶχε στρώμα, πέτρα προσκέφαλο, χορταράκια ἄβραστα καὶ βλαστάρια ἀπὸ ἀγριὸδέντρα ἦταν ἡ τροφή του, καθάριο, κρύο, βουρβουλοπηδηχτὸ νερὸ τὸ ποτό του· προσεφκή, μετάνοια, ἀγρυπνία, ἡ δουλειὰ του.

Τὸν καιρὸ ποῦ χειμῶνιζε, κατέβαινε σ' ἕνα κελὶ μόνος, καταμόναχος, ἐψάλλε ἐκεῖ τὸ Θεὸ του, κανένας δὲν τὸν πλησίαζε, οὐτ' ἐκεῖνος κανένα, Θεὸς καὶ Γαβριήλ κρυφομιλούσανε στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας, στὴ φεγγαβολὴ τῆς ἡμέρας.

Σ' αὐτὸν τὸν ἄγιο μοναχὸ φαεινώνεται ἡ Παναγιά στεφανωμένη μὲ τοῦ ἡλίου τίς ἀχτίδες καὶ λέγει νὰ κατεβῆ νὰ πάρῃ τὴν τίμια εἰκόνα της. Νὰ πατήσῃ τοῦ λέγει στ' ἄλμυρὰ νερὰ σὺν νᾶναι χῶμα γιὰ λιθόστρωτο, δὲ χρειάζεται βάρκα καὶ κουτιά.

Ὁ Γαβριήλ εἶπε τὴν ἀνάληψή του στοὺς ἄλλους πατέρας, κατέβηκαν ὄλοι μὲ ψαλμοῦδιες στὸ ἀρογιάλι καὶ νὰ ὁ Γαβριήλ περπατεῖ στὴ θάλασσα στέρια, σὺν Χριστὸς στὴν Τιβεριάδα, σὺν Μωῦσῆς στὴν Ἐρυθρὰ, φτάνει, ἀγκαλιάζει μὲ πόθο τὴ θα-

φάνηκε ἀμέσως, ἦτανε τὸ ἀνοθευτο ὀδασαλίκο πνεῦμα μὲ τὸ ἡρωικὸ ὄφος τῆς ἀρχαιότητος. Ὅταν ἦμον ἐκεῖ, ἕνας δάσκαλος ἔκαμε λόγο γιὰ κάποιον ἀργαῖο βασιλιά τῆς Νορβηγίας σ' ἕνα τόνο ἐρεθισμένο κ' ἔβριζε τὴν σημερινὴ ἐποχὴ· οἱ ἀκροαταί, ποῦ ἦταν πολλῆς μάλλον παρὰ χωριάτες, εἶχαν ὄψη αὐτάρσκη καὶ χαμένη. Νὰ ἡ ἐπίσημη μούρη τῶν θρησκῶν· εἶναι δίκαιο μπροστὰ στὸν κόσμο, μὰ σὲ ἐλευνὴ κατάνυξη μπροστὰ στὸ Θεὸ. Εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὸν χαραχτήρα του τὸ σχολεῖδ τοῦ Φόνχαϊμ μοιάζει πολὺ μὲ τὸ δανικὸ τοῦ Ἄσχοφ.

Τὸ τρίτο περίεργο σχολεῖδ τῆς Νορβηγίας εἶναι τὸ σχολεῖδ τοῦ Ὀλλμαν. Δὲν ἔχει ὀρισμένο μέρος—καὶ τοῦτο τὸ διακρίνει ἀπὸ ὄλα τᾶλλα παρὰ περιοδεῖ μαζὶ του καὶ ἀποκατασταίνεται κατὰ τὴν ἀνάγκη λίγα χρόνια ἐκεῖ καὶ λίγα χρόνια ἐκεῖ. Ὁ Ὀλλμαν εἶναι ἕνας ἄττατος, συγγιμένος δημαγωγός, βαθιὰ χωμένος στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς Νορβηγίας, μὲ φαλακρὸ κεφάλι καὶ κομψὴ ἐνδυματῆ. Καθὼς εἰς ὄλα τὰ νορβηγικὰ χωριάτικα σχολεῖα καὶ σὲ τοῦτο μεγάλο ρόλο παίζει ἡ θρησκεία. Ἡ θρησκευτικὴ ἀντίληψη τοῦ Ὀλλμαν εἶναι ἡ διάλυση τῆς θρησκείας εἰς τὴν ἡθικὴ, δηλ. ἀφοῦ ὀλοένα ἔχομε λιγώτερον πίστη, πρόπει νὰ ἔχομε ὀλοένα περισσότερη ἡθικὴ Ἄπ' ὄλα τὰ σχολεῖα τῆς Νορβηγίας, τοῦ Ὀλλμαν ἔχει τίς περισσότερες σχέσεις μὲ τίς κυρίες τῆς γαιασσετίας καὶ μὲ τοὺς γυναικείους ἀποστόλους τῆς ἡθικῆς. Ἡ μητέρα του γράφει, ὅταν ἀκόμα πρόκειται νὰ διαφεντέψῃ τὰ ἡθικὰ προτερή-

ματα τῆς γυναικὸς μπροστὰ στὸν ἄντρα, κ' ἡ ἀδελφὴ του εἶναι ἀπὸ τίς φανατικώτερες γυναῖκες τῆς Σκανδιναβίας ποῦ μισοῦν τοὺς ἄντρας.

Τὰ σ ο υ η δ ι κ α σχολεῖα διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ δανικὰ καὶ τὰ νορβηγικὰ. Ὅ,τι παρατηρεῖ κανεὶς πρῶτα εἶναι πὼς δὲν ἔχουν τόση ζωὴ μέσα τους ὅπως ἐκεῖνα. Δὲν εἶναι τόσο ἀνακατεμένα μὰ τὴν πολιτικὴ σὺν τὰ νορβηγικὰ, οὔτε ἔχουν τέτοια θερμότητα τῆς καρδιάς καὶ ζωηρὴ ἐμφύχωση σὺν τὰ δανικὰ. Δὲν εἶναι ἐν γένει τόσο ἀπλὰ καὶ λαϊκὰ, εἶναι πιδ τυπικὰ. Στὴ Δανία καὶ στὴ Νορβηγία οἱ μαθητάδες τῶν χωριάτικων σχολειῶν ὀνομάζονται ἐπαλλήλαρια (Kerle), στὴ Σουηδία τοὺς λένε ἐλένες. Στὴ Δανία μέ. οὖν πάντα στὸ σχολεῖδ, τρῶνε στὸ σχολεῖδ, ζοῦνε σὲ τὸ σχολεῖδ. Στὴ Σουηδία αὐτὸ γίνεται σπάνια. Οἱ ἐλένες πληρώνουν μόνο γιὰ τὰ μαθήματα, ὄσο τὰ ἐπαλλήλαρια γιὰ ὄλη τὴ διαμονὴ στὸ σχολεῖδ· οἱ ἐλένες νοικιάζουν δωμάτιο δικὸ τους καὶ ἔχουν φαγὶ δι. ὄ τους, μόνο οἱ πιδ πλοῦσιοι κατοικοῦν στὸ σχολεῖδ, καὶ τρῶνε μαζὶ μὲ τὸν προσετὸ ἀπὸ τὸ φορτωμένο τραπέζι του. Τὸ ἐγκάρδιο τῶν σχέσεων, ἡ οἰκιότητα τῆς συγκοινωνίας χάνει πολὺ μὲ αὐτὸ. Οὔτε ἀνακατεῦνται διάφορες τάξεις, ἡλικίες καὶ ἐπαρχίας. Στὴ Σουηδία τὸ χωριάτικο σχολεῖδ εἶναι μιὰ πραχτικὴ σχολὴ, ἕνα παράρτημα τοῦ δημοτικῶν σχολειῶν γιὰ εὐπορα χωριάτοπυλα. Μικροὶ χτηματίες ἐργάτες καὶ τεχνίτες δὲν πᾶνε ἐκεῖ, γιὰ τὸ σχολεῖδ εἶναι ἀκριβὸ ἢ γιὰ τὸ πλοῦσιος χτηματίας εἶναι παραπολὺ

ματουργή εικόνα, τή φιλεί ληχταριστά και ψάλλει τροπάρια και Θεοτόκια μ' άγγελική φωνή.

Τρίμερη δοξολογία έγεινε σ' όλο τον Άθωνα κ' ύστερα έχτισαν στο γιαλό το έκκλησάκι που σώζεται και έβαλαν τήν εικόνα εκεί. Μά όσο και δέν πατούσε κανείς χωρίς άδεια, όσο κι' άν ήταν κλειδωμένο άξεκλείδωτο το έκκλησάκι, ή εικόνα έφυγε και πήγε στάθηκε πάνω από τή πόρτα του Μοναστηριού, όπου στέκεται ως σήμερα και για άφτό λέγεται Πορτατίσσα, σάν που φανέρωσε το σκοπό της στον άγιο μοναχό Γαβριήλ τον Ίβηρίτη, κατά μως μās φανερώνουν τά συναξάρια των άγιασμένων.

Έγραφα στο Μοναστήρι των Ίβήρων στις 9 Μαρτίου του 1900.

ΓΙΟΥΡΓΑΣ

ΡΙΜΕΣ

Σπιτάκι της ακρολιμιάς που οι συνεφιές σου έφερα Σε κάποιαν άκη άνέγγιχτο της σιγαλιάς ληχνάρι Τη θλιψη μου που έτέρωσε στη θύρα σου μια εσπέρα, Σάν τη νερούλα του νερού παρηγοριά να πάρη.

Σπιτάκι που λογάκια ακούν της καλαμιάς σου οι [θρήνοι

Που στον άγέρα έξωτικά μιλούν θλιμένα χείλη, Κ' έπληραν το σιγαλι νάρθηδον στην ξερημούλα κρήνη Διαβάτες άγοροβήματοι-βουβά μιλούν το δειλι.

Πως κλαίει στα έρειπια θλιβερή ή ήχώ τουςμοιρολόι, Στους τοίχους, στα παράθυρα το δάκρυ της σιταλεί Τον ήχο του παραμυθιού, και κλαίν του άνέμων οι [γύ

Κάτι που έχάθη στην έρμιά με τή φωνή που πάει... ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗΣ

— Κοίταξε εκεί το Μιστριώτη, είπε ο έπιστήμονας. Συλλογιόμυι πως ότα μās άφιση χρόνους, πόσα χρήσιμα πράγματα θά μπορείς νάν του βγάλεις! Άπό τά γένια του θά μπορείς να κάνεις βουρτσες, άπό το δέρμα του να λιπάσεις δλόκληρο άμπέλι, άπό τον έγκέφαλό του να φτιάσεις φούσκα πανάλαφρη, άπό...

— Ναι, είπε στεναζόντας ο φίλος του, μά το σημαντικώτερο του μέρος θά χαθεί.

— Ποιό, δηλαδή; ρώτησε ο έπιστήμονας.

— Το γκάρισμά του.

άποκλειστικός. Έπειτα όποιος δέν μπορεί να πάη σε ήλικία άπό 17 ως 21 χρονών, το παρατάει. Όλιγώτερο κατάλληλα τά σουηδικά σχολεία είναι για να τραβούν μαθητές άπό μακριά. Κάθε φέουδο έχει και το σχολείο του, όπου συναπαντούνται όσοι είχαν σχέση είτε άπό γωυριμίες είτε άπό συγγένειες είτε άπό τή επαγγέλμά τους.

Μεταξύ των χωριάτων της Σκανδιναβίας ο σουηδός είναι ο πλουσιώτατος, ο πειδ περήφανος και όλιγώτερο χωριάτης. Η ιδέα της εξέγερσης εις τά δανικά σχολεία έφύτρωσε άπάνω στο βάθος της σκλαβιάς και της έθνικής συνείδησης. Χωρίς τήν τυραννία και τις ζημιές πειθαυε μιά φορά, ο δανός χωριάτης δέν θά έδειχνε εκείνη τήν έπιδεχτικότητα για τους θησαυρούς του πνεύματος, εκείνον τόν έλεύθερο ζήλο για μόρφωση, που είναι οι βάσεις όλης της κινήσεως των δανικών σχολειών. Κι αυτός ο χωριάτης που άρχισε να αισθάνεται τήν άξίαν τής τάξης του, του προσώπου του, έχυσε τή αίμά του στον πόλεμο του 1864, ού ή έθνική συνείδησή του πληγώθηκε κατάβαθα και άγιατρευτα, μάλιστα εξ αιτίας της άνικανότητας των άρχηγών και της έλλείψεως της πολιτικής κρίσης των κυβερνητών. Άπό τότε ο Δανός χωριάτης βλέπει τή Δανία στον έαυτό του, κ' είναι άληθώς ή μόνη τάξη στον τόπο που έχει προκοπή.

Στη Νορβηγία δουλοσύνη δέν υπήρχε ούτε κιντώνεφε ποτέ ή Νορβηγία ως έθνος. Για τούτο λείπει άπό τή νορ-

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ:

Για τήν Ελλάδα λρ. 10.—Για τήν Έξωτερικό έρ χρ. 10

10 λεπτά τή κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κισκία τής Πλατείας Συντάγματος, Όμονοίας, Όπουργείου Όκονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Όφθαλμιατρείο) Σταθμού Όπογείου Σιδηροδρόμου (Όμόνοια)στο καπνοπωλείο Σαρρή (Πλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια) και στο βιβλιοπωλείο «Έστίας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΟΜΑΧΟΥΣ

τους άποκάλεσε ή «Άκρόπολη» και τέτοιον είναι και μ' αυτό τδνομα πρέπει να περάσουν στην ιστορία οι δεκαεφτά Λακκιώτες μ' όλους τους Βενιζέλους και τους Μαλινδρέτους και τους Γιαννάριδες τους που με τή άνόντη και άντεθνικό κίνημά τους παρουσίασαν στα μάτια του κόσμου τήν Κρήτη σά μιάν Άντριώτισσα χοντροπαραμύθνα που ζητάει ναύτοχονήση γιατί τήν έγκατάλειψε ο άπιστος δεκανέας της.

Οι Έλληνομάχοι τής Κρήτης άς καμαρώσουν αύριο μεθαύριο τά κατορθώματά τους. Κ' οι Έλληνομάχοι τής Ελλάδας—γιατ' έχουμε κ' έδώ τέτοιους άνόντους Λακκιώτες, που μερικοί μάλιστα άπ'αυτούς διευθύνουν κ' έφημερίδες με μεγάλη ή με μικρή κυκλοφορία

δηγικό σχολείο εκείνο τή ψυχικό βάθος που έχει τή δανική πνευμά του είναι πιδ λογικό και πολιτικό.

Στη Σουηδία λείπει και τή πολιτικό στοιχείο. Η Σουηδία είναι άληθώς μιά χώρα που τήν κυβερνούν οι χωριάτες. Εκεί οι χωριάτες πάντα ήταν έλεύθεροι και πάντα άκούσατηκαν τά λόγια τους. Σύνωρα όμως οι σουηδοί χωριάτες είναι οι πειδ πλούσιοι τής Σκανδιναβίας.

Ό Σουηδός χωριάτης είναι κυρίως ένας τσιφλικιτζής. Άπό τόν εργάτη, τόν δούλο, τόν τεχνίτη τόνε χωρίζει μεγάλη άπόσταση. Έναντίον του σουηδού χωριάτη οι εργάτες του άρχίζουν να συγκεντρώνονται κι ο κοινωνισμός τής έξοχής που ξεκλώνεται λίγο λίγο διευθύνεται άπό τους άπόρους «εργάτες» έναντίον του εύπόρου «χωριάτη». Ό σουηδός χωριάτης ζή, σκέφτεται και τρώγει—μάλιστα τή τελευταία—σάν τή άνώτερη πολιτική τάξη». Έχει και τις άρρώστιες της: άποληξία, κακοστομαχία, νευρασθένεια. Άπό τόν ίδιο λόγον των πολλών άναγκών έχει και τήν αντίπαθεια για πρόρους γάμους. Άπό τά παιδιά του πολλοί σπουδάζουν και ύστερα ως γιατροί, δασκάλοι, έφημέριοι και νομικοί μεταβαίνουν εις τήν τάξη των μικρών πολιτών. Οι όλιγώτερον πρειακισμένοι γίνονται έμποροι στις έπαρχίες. Οι κόρες παντρεύονται αυτούς τους λειπαστράτους και τους σώζουν για τήν τάξη τους. Ένας γάμος μ' ένα δούλο, κι άς μήν ήτανε φτωχός, θά ήταν ντροπή για όλην τήν οικογένεια.

—άς κάθονται να συζητάνε άκαδημαϊκώς τή άντεθνικό κίνημα κι άς μη λούζουν πατόκορφα, όπως και τους άξίζει, τους άτυρούς και τους συνεργούς του. Καλά κάνουν οι άνθρωποι. Τόσο τους κόβει και τόσο λέν. Ό Ξαναμωραμένος μάλιστα άρθρογράφος των «Καιρών» είπε και κάτι πικραμένο. Φώναξε τή φοβερό του: «Caveant Consules» και τά κεραμίδια σωριαστήκανε καταγής άπό τά γέλια.

Caveant Consules λοιπόν Άλλά με τούτα και μ' εκείνα άποδείχνουν οι Κρητικοί όλοφάνερα ότι έπρεπε να γίνη και με τή νησί τους, κείνο που έπρεπε να γίνη και με τήν Ελλάδα σάν λευτερώθηκε. Παρρηίτε πως θά φτανε ή Ελλάδα στα χάλια που βρίσκεται σήμερα, άν πριν παραδοθή στους Έλληνες, δηλ. πριν διοριζτή Κυβερνήτης ο Καποδίστριας, παραδινότανε για δέκα είκοσι χρόνια, ή και περισσότερα, σ' ένα άλλο Κράτος Εύρωπαϊκό να τήν ποδηγετήση, να πούμε, στην πολιτική και στην κοινωνική ζωή;

Η Ελλάδα είχε άνάγκη από γκουβερνάντα, για να συνειθιση να περπατή ήσια και στερεά και να μη στραβοπατή όπως σήμερα. Άπό τέτοια γκουβερνάντα δείχνει κ' ή Κρήτη πως έχει άνάγκη. Και φοβούμαστε μήπως οι Δυνάμεις, ύστερ' άπό τή κίνημα των Λακκιωτών, άποφασίσουν να τής τή δώσουνε. Ό Θεός να μās βγάλη ψεύτες.

Η ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

δεκάρα τής Φιλολογίας—αυτό τή παρατσούκλι, θαρρούμε, πως τσιφιάζει περισσότερο άπό κάθε άλλο στον κ. Μιστριώτη—έβγαλε πάλι τή ρητορικό κόρακα στις εξετάσεις του Άρσακείου.

Βλέπετε, ο σοφός αυτός παπαγάλος έχει πάντα ένα λόγο έτοιμο για κάθε περίσταση. Πως ο λόγος αυτός είναι γιομάτος άπό άνοησίες, περιττό να τή πούμε. Τό ξέρουν όσοι ευτύχησαν να τόν άκούσουν ή και να διαβάσουν τους γεωναϊότατες ζετιναχθέντας άλλοτε στο «Νουμά» ρητορικός του λόγους. Μά κι όσοι δέν τόν άκουσαν, κι όσοι δέν τόν διάβασαν, ξέρουν τή ξεχειλίσιμα τής άνοησίας που γίνεται, όταν τους πής πώς Μιστριώτης μιλάει.

Τό ίδιο έγινε και στο Άρσακείο, όταν μοιραστήκανε τά βραβεία. Ό παπαγάλος θρονιάστηκε στο βήμα και άρχισε να μιλάη για Δωδωναϊόν Δία για Ρωμαϊκή λεγεώνα, για διαιώνισιν Πανελληνίου Παρθενώνος, για φιλανθρώπους τής Ελλάδος ού-

Ό σουηδός χωριάτης ως επί τή πλείστον δέν καλλιεργεί ποτέ ο ίδιος τά χωράφια του. Έπιβλέπει μόνον τους δούλους και τά μεροδούλια του. Τά σπία του είναι κομψά, οι κήποι του είναι μ' επιμέλεια τακτοποιημένοι, τά κορίτσια του κάθονται στο σπίτι, κάνουν έογχειρα κ' έχουν κι άναιμία. Στα καθέκαστα είναι τής άνώτερης τάξης.

Έδώ και μερικά χρόνια περνούσα άπό ένα χωριό τής γαλλικής Έλβετίας. Οι περισσότεροι κάτοικοι ήταν έμπορευοί και αρκετά εύποροι άνθρωποι. Πάντα όμως είχαν τή αίσθημα τής τσιπινής τους καταγωγής. Γιατ' γύρω γύρω στο χωριό ήταν σκορπισμένα σ' έρημη θέση άνάμεσα σε μεγάλα χωράφια κομψά σπία που έμεναν κλειστά για τους ξένους περιηγητές και οικότροφου. Άν ρωτούσες, ποιος κάθονταν εκεί, σου άπάντησαν με κάποιο σεβασμό: les messieurs paysans. Άν ρωτούσες, ποιων είναι τά μεγάλα κοπάδια και τά όραία λιβάδια: aux messieurs paysans. Άν ρωτούσες, τί επαγγελμα έχει ο δέμαρχος τού χωριού: un monsieur paysan Lund.

Για να χαρακτηρίσω τους Σουηδούς χωριάτες καλύτερα, θά τόν κάνω με τις ίδιες λέξεις: ο έ κ ύ ρ ι ο ι χ ω ρ ι ά τ ε ς. Μεταξύ τους άνομάζονται άκόμα με τδνομα τους, μπροστά στις άλλες τάξεις όμως είναι οι έ κ ύ ρ ι ο ι χ ω ρ ι ά τ ε ς. Κι άπ' αυτήν τήν έποψη ιδρύθηκαν και τά σχολεία τους.

Τά περισσότερα έχει ή πιδ καλλιεργημένη και πιδ